

У ПРОТЕКЛЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ НЕМАЧКА ЈЕ ИЗДАЛА 200.000 РАДНИХ ВИЗА ГРАЂАНИМА СРБИЈЕ И КОМШИЈСКИХ ЗЕМАЉА. А ОД СЛЕДЕЋЕ ГОДИНЕ ЋЕ ЗАПОШЉАВАЊЕ У НЕМАЧКОЈ БИТИ НЕУПОРЕДИВО ЛАКШЕ. ТО ОСТАВЉА РУПЕ У СРБИЈИ. КОЛАПС ПРЕТИ СВУДА, ОД ГРАДСКОГ ПРЕВОЗА ДО ЗДРАВСТВЕНОГ СИСТЕМА

"Колико Србија улаже у здравствене раднике, образовање научника, који, ето, после оду?", запитала се председница Скупштине Маја Гојковић прошле седмице. "Морамо да размислимо о томе како држава треба да се заштити јер је она уложила у те људе", рекла је она, изазивајући подсмех на друштвеним мрежама у стилу "хоће ли сада још да забране и да се оде?".

Са једне стране, Србија и њој сличне земље, начете изгубљеним деценијама, белом кугом и хроничном немаштином. Са друге – силна Немачка спремна да усиса сву радну снагу Балкана и са новим законом који ће јој то још олакшати.

Шта је то ново на немачком тржишту рада и какву рупу то оставља у Србији?

ПОМАЛО КАО КАНАДА

Тешко да прође која седмица, а да Немце са насловних страна не нападне каква студија која наликује хорору: недостаје 80.000 неговатеља! За пет година фалиће 300.000 васпитачица у вртићима! На западу земље нема наставника математике! Немачкој хитно треба 50.000 програмера!

Немачкој економији недостаје око 1,2 милиона радника, посебно у нези старијих и болесних те у грађевинарству. "Ко у Берлину сада покуша да нађе мајстора, зна колико

Пише: Немања Рујевић
петак, 27 септембар 2019 10:06

би више посла могло бити обављено када би на располагању било више стручне радне снаге", резимирао је савезни министар рада Хубертус Хајл (СПД) у расправи која се у парламенту водила о предлогу новог закона.

Пред таквим сценаријима и притиском привреде морала је да попусти и Хришћанско-демократска унија, странка која у лику Ангеле Меркел већ у четвртом мандату влада Немачком. Сарађивали су ових година у три коалиције са социјалдемократима, у једној са либералима, и мало су помало напуштали тврду конзервативну линију – када се ради о избеглицама, социјалним давањима... Символични је крај конзервативизма био благослов канцеларке да се допусте геј бракови.

Најдуже су демохришћани одолевали када је у питању закон о досељавању. Премда су од педесетих година и првих таласа гастарбајтера десетине милиона људи дошле у Немачку, конзервативци никада нису хтели да Немачку дефинишу као "усељеничку земљу" по угледу на рецимо Канаду.

И тако све до ове године.

После дугог коалиционог натезања недавно је донет Закон о досељавању стручне радне снаге који сви скраћено зову "усељеничким законом". То је резултат поменутог притиска предузетника, али и неумољиве демографије и доброг привредног раста претходних година. Упрошћено речено, посла има, а нема ко да ради.

НАЂЕШ ПОСАО, ДОБИЈЕШ ВИЗУ

Суштина тог закона је да Немци и други држављани ЕУ више на тржишту рада немају предност у односу на рецимо држављане Србије или Филипина. До сада је додели радне дозволе претходила компликована провера да ли већ на немачком тржишту рада постоје незапослени са потребним квалификацијама, а од следеће године ће практично важити: имаш послодавца и уговор, можеш у Немачку.

Пише: Немања Рујевић
петак, 27 септембар 2019 10:06

То важи само за стручну радну снагу, дакле неко без дипломе не може се запутити у Немачку да помаже на бауштели или у кухињи неког ресторана. Али сви остали – од квалификованих варилаца до лекара – имају широм отворена врата.

Квалификација се доказује дипломом, а у случају програмера чак ни то није потребно – довољно је пет година радног искуства. Предвиђено је лакше признавање диплома и убрзане процедуре у конзулатима.

Уз то ће грађани Србије од следеће године у потрази за послом моћи да проведу у Немачкој до шест месеци у комаду, али морају доказати да се током тог боравка могу самостално издржавати – рецимо тако што покажу извод из банке или довољно кеша.

"У законски предлог је владајућа коалиција поставила препреку за препреком. Они који би да се запосле морају да знају течно немачки. Квалификације морају да одговарају немачким стандардима, а за потрагу за послом мора им бити довољно шест месеци", пише Андреа Милер, новинарка јавног сервиса НДР.

"То су све сами рокови, услови, критеријуми за елиминацију. Планом провејава страх од злоупотребе и погрешних досељеника. Министар унутрашњих послова Зехофер је уградио и могућност да се грађани одређених земаља изузму из закона", пише Милер.

Јер посебно је баварском конзервативцу Хорсту Зехоферу било важно да бирачи случајно не помисле како се овиме отвара могућност да више од милион избеглица трајно остане у Немачкој – уз помоћ радне визе. Зато је истовремено донет и други закон према којем азиланти најпре преко привремених дозвола пуне четири године морају да раде и уплаћују порезе и доприносе како би дошли до нормалне радне визе.

Није онда чудо да се против таквог солмонског решења – хоћемо раднике, али нећемо да то буду ове избеглице – побунила шарена коалиција: од крупног капитала и њихових политичких заступника у виду либерала, па све до Зелених и левице.

На другој страни су десничари из Алтернативе за Немачку који у свему виде заверу да Немачку преплаве странци који никоме не требају.

ОДЛИВ ВРЕДНИХ РУКУ

Далеко од тих политичких препуцавања, овакав закон је пробудио наде десетинама хиљада људи који на Балкану чуче на спакованим коферима, а до сада се због компликованих процедура нису одважили да крену ка Немачкој. Од првог јануара ће то бити лакше него икад и било би право чудо да се економски егзодус из Србије и комшилука не појача.

Само је у последње четири године држављанима земаља такозваног Западног Балкана издато око 200.000 радних виза за Немачку. Некада се говорило да је у питању одлив мозга. Али ово данас је одлив и вредних руку, практично свих који нешто знају да раде, младих и старих, незапослених и ситуираних.

[\(Време\)](#)